

HULDEPENNINGEN VAN HET RUSSISCH KEIZERRIJK AAN HET BELGISCH VOLK

F. Van Hoof

Historiek

Op 13 september 1914 werd in de Maria-schouwburg te Sint Petersburg de opera "Een leven voor de Tsaar" van Glinka opgevoerd. Iedereen van stand, rang en naam in Sint Petersburg, met inbegrip van de ambassadeurs en gezanten van de bevriende naties, woonde de opvoering bij. De voorstelling groeide uit tot een hulde aan de geallieerden die met Duitsland in oorlog waren. Het Russisch nationaal lied "Boie Tsaria Kranie", de "Marseillaise" en het "Rule Britannia" ¹ lokten geestdriftig applaus uit van het publiek. De eerste tonen van de "Brabançonne" veroorzaakten zelfs een laaiend enthousiasme bij alle aanwezigen in de schouwburg ². De erkentelijkheid aan de Belgische natie overtrof die avond in Sint Petersburg alle grenzen van het redelijke. De hardnekkige tegenstand die het klein Belgisch leger aan de machtige Duitse legermacht bood ³ lag vanzelfsprekend aan de basis van deze eerbetuigingen. Waarschijnlijk zochten de Russen ook een houvast om hun nederlagen in Oost-Pruisen te vergeten.

De huldepenningen

De uitbarsting van vaderlandsliefde van 13 september 1914 was voor de RON (het Russisch genootschap van numismaten) de aanleiding om een reeks penningen uit te geven als eerbetoon aan de militaire bondgenoten van Rusland. In deze reeks vinden wij huldepenningen, opgedragen aan het Belgisch, Pools, Servisch en Armeens volk, maar ook aan de Russische soldaten en verpleegkundigen aan het front en in de hospitalen.

De penningen, opgedragen aan de Belgische natie, werden vervaardigd in 1915 (in weerwil van het jaartal op de medaille zelf). Het ontwerp is van de hand van graveur G. Malychev, en ze werden uitgegeven door de firma A. Jacquard in Sint Petersburg.

De volledige opbrengst van de uitgifte van deze penningen werd aan het Rode Kruis geschonken. Ondanks opzoeken in binnen- en buitenland heb ik de slagaantallen van deze stukken niet kunnen terugvinden.

Bij het begin van de Russische bolsjevistische revolutie in 1917 werd de uitgifte van deze reeks gedenkpenningen stopgezet. De volgende stukken werden aan de Belgische natie opgedragen :

1. Huldepenning (zilver - rond - 32 mm Ø - 18,57 g)

Vz. De Belgische leeuw zit, in driekwart vooraanzicht, rechtop naar links; de klauwen van zijn linker voorpoot zijn in de neergehaalde Duitse keizerlijke vlag gestlagen; zijn rechter voorpoot verplettert een pinhelm; links in het veld is een schild geplaatst op een lauwertak; het schild is voorzien van de inscriptie "L'UNION / FAIT / LA / FORCE"; in de afsnede, 1914 (horizontaal) en А. ЖАКАРЪ $\frac{1}{2}$ (links, langs de rand); bovenaan, langs de rand, ВЪЕДИ(. .) НИТСИЛА $\frac{1}{2}$

Kz. А / L'HEROIQUE ET NOBLE / NATION BELGE / HOMMAGE DE / SES ADMIRATEURS RUSSES / $\longleftrightarrow$ / ГЕРОЙСКОМУ И БЛАГОРОДНОМУ / БЕЛЬГИЙСКОМУ НАРОДУ / ДАНЬ ВОСХИЩЕНИ Я / РУССКИХЪ ЛЮДЕЙ / 1914 г.

2. Huldepenning (brons - rond - 32 mm Ø - 13,82 g)

Vz. Als van nr 1.

Kz. Als van nr 1.

3. Huldepenning (zilver - rond met draag oog - 24 mm Ø - 8 g)

Vz. Als van nr 1.

Kz. ГЕРОЙСКОМУ / И / БЛАГОРОДНОМУ / БЕЛЬГИЙСКОМУ НАРОДУ / ДАНЬ ВОСХИЩЕНИ Я / РУССКИХЪ ЛЮДЕЙ / 1914 г.

4. Huldepenning (brons - rond met draag oog - 24 mm Ø - 7,05 g)

Vz. Als van nr 1, maar zonder А. ЖАКАРЪ

Kz. Als van nr 3, maar met А. ЖАКАРЪ onderaan links, langs de rand.

De penningen nr 1, 2 en 3 bevinden zich o.m. in de verzamelingen van het Hermitage-museum in Sint Petersburg.

Noten

- 1/ Hieraan werd de voorkeur gegeven omdat de melodie van het "God save the king" associaties oproep met het Pruisisch volkslied.
- 2/ Deze geestdrift werd o.m. beschreven door de Franse ambassadeur Maurice Paléologue.
- 3/ Het Belgisch leger hield in de fortengordel rond Antwerpen tot diezelfde 13e september stand tegen een Duitse troepenmacht van 130.000 man en deed zelfs tweemaal een uitval tegen de Duitse overmacht. Het Duits Hoofdkwartier trachtte via Generaal von der Glotz met de Belgische legerleiding een bestand af te sluiten, zodat de voor Antwerpen gelegerde regimenten mee naar de Marne konden oprukken. Dit werd echter geweigerd.
- 4/ Dit is de naam van fabrikant A. JACQUARD in kyrillische letters.
- 5/ Dit is de Russische vertaling van het motto "Eendracht maakt macht".
- 6/ Het Russisch opschrift is de vertaling van de franstalige tekst erboven.